

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpince, a város
házzal szemben.

Küldetések:

Egy hasábos petit
soronként 5 krjával
számítanak.

Egy szegényfolt eltörlése.

Debreczen, február 6.

(F.) Valóságos szegényfoltja volt ugyan állami intézményünknek az u. n. kis lutri, de mivel másfél milliót jövedelmezett évenként az állampénztárnak, ennél fogva annak megszüntetésére csakis abban az esetben lehetett gondolni, ha az állam bevételét más módon lehet helyettesíteni.

Már Wekerle Sándor is foglalkozott e kérdésnek lehető megoldásával s ő töle örökségképen vette azt át utódja s előbb munkatársa Lukács László, akit ezért a tényeért az egész ország rokonszenvvel üdvözöl, mert azt régen belátta már, hogy a kis lutri roppant alacsony díjtételeivel csábító hatású éppen ama társadalmi rétegeknél érvényesítette leghatásosabban, ahol a legkevesebb pénz juthat luxus kiadásokra. Már pedig a kis lutri minden fényűzési kiadásnál haszontalanabb és erkölcstelenebb, mert a nyerési valószínűség roppant csekély, ami annál visszasább, mivel a szegény emberek garasait az állam zsebelte be.

A kis lutri eltörlése pedig annál nagyobb érdemül szolgál Lukács László pénzügyminiszternek s általában a Bánffy kormányának, mivel a szomszéd Ausztriában még nem voltak hajlandók ebbe a reformba bele menni, ami mindenesetre annál inkább hatással lehetett volna kormányunk elhatározására, mert az 1868. XV. t. cz. a lotto tekintetében

teljes viszonyosságot állapított meg Ausztria és Magyarország között. Ezt az új törvényjavaslat egyszerűen megszünteti oly módon, hogy az osztrák lutrihuzásokra való játszást megtiltja.

A babonás butaságnak eme, az abszolút korszakból származó szegényteljes maradványa helyébe a kormány olyan intézményt léptet, mely kétségkívül szolid és morális alapon álló szerencsejáték, mert egyformán osztja meg az esélyeket a játzók és a játékot föntartók között. Az új törvényjavaslat értelmében rendezendő osztálysorsjátékoknál ugyanis minden második számra nyerevény esik, a legkisebb nyerevény is meghaladja a betét összegét s a betétek főösszege egyenlő a nyerevények főösszegével. Erkölcs tekintetében tehát az osztálysorsjáték nagyon fölülte van a kis lutrinak, és az európai államokban — Ausztria s Olaszország kivételével, ahol a kis lutri még virágzik — nagyon előnyösen bevált.

Ez a reform tehát, amelylyel Lukács László pénzügyminiszter kellemes meglepetésképpen szolgált az országnak, bizonyára csak arra fog szolgálni, hogy a magyar állam és a magyar pénzügy igazgatás erkölcsi súlyát és tekintélyét emelje. Erkölcsi és politikai értéke tehát a reformnak mindenesetre jelentékeny s újabb bizonyossága annak, hogy Lukács László pénzügyminiszter erélyes módon irtja ki közviszonyaink kertjében a gyomot és gázt.

Politikai hírek.

A szentesi mandátum.

Síma Ferencz Szentes város országgyűlési képviselője, mint értesülünk, készségét jelentette ki, hogy mandátumáról lemond, a végből, hogy azt a szentesiek Ugron Gábornak ajánlhassák föl.

Az új quóta.

A párisi Temps-nek bécsi levelezője azt jelenti, hogy a quóta-kérdést úgy fogják megoldani, hogy a magyarországi quótát 5 százalékkal fölemelik, az osztrákot pedig 5 százalékkal leszállítják. A két kabinet, már mint a bécsi és a budapesti, azon fírad, hogy az egyezményre nézve kedvező többséget találjanak. Badeni gróf a csehekre és az antiszemitákra számít. A francia lap értesülése abban a felületességben szenved, hogy abból nem lehet megítélni, vajjon az 5 százalék emelés 30 százalékra szól-e, vagy pedig a 31.6 százalékra s így Magyarország részterhát 36.6 százalékra, vagy csak a 35 százalékra teszi-e a bécsi tudósító. Amiből már az is kitetszik, hogy a tudósítás nem származik jó forrásból.

Külföld.

Megtagadott civillistaemelés.

Parlament körökben hírlik, hogy Ferdinánd fejedelem azt kívánta a kormánytól, terjesszen javaslatot a szobranje elé, hogy a fejedelmi civillistát fölemeljék. Stoilov azonban állítólag úgy nyilatkozott a fejedelem előtt, hogy a kormány nem hajlandó a javaslat betérjesztésére, mert biztosan tudja, hogy a szobranje hozzájárulását meg nem nyerhetné.

TÁRZA.

A befejezés.

Irtta: **Hervay Frigyes.**

I.

...És a szegény, megcsalatott férj állott halotthalványan esendes boldogsága szédült oltára előtt és körülötte egyszerre elsötétült minden. Szemközt vele a csábító daczos, kihívó tekintettel nézett rá és elszántan várta a történéndőket. A hogy a régi keresztények várták a római ezirkusz fenevadait, melyeket szétmarczangolásra szabadított rájuk a pogány tirannus. Ilyen regényes helyzetben látván magát, nem is akart, meg nem is készült védekezni; ha ez a megcsalt, kijátszott férj most rá akarna rohanni, hogy megfojtsa őt, hát itt állott, fojtsa meg.

A szobában vérfagyasztó esend van. De lenne inkább láрма, mondanák a nyomorultak, hogy nem igaz, semmi sem igaz, nem esett folt az asszonyi becsületen. Tiltakoznának hangos szóval a látogat ellen, a mely ellenük vall, tagadnak el a szörnyű bünt és ha elkövették, esküdjenek meg rá, hogy ártatlanok ők és vétek nélkül valók.

De e helyett vérfagyasztó esend van. Az asszony sáppadt kétségbeeséssel kuporog valahol a díván sarkában, az a másik

pedig, annak nincs mentegető szava. A hitszegő asszony ura, hogy rommá látta omolni képzelt boldogságát, a rombolás felfedezésének első iszonyatos percében ökölbe érezte szorulni a kezét. A szeme különös lánggal lobog. Talán az örület lángja már az.

Imádtá ezt az asszonyt és buta dolgot, hogy elvesztette most, még örültebb szenvedélyvel szereti. Lesujtsone hát bosszuló karja a hitvány asszonyra, a kít... nos, a kít még gyalázatában is imád?...

II.

Barkos Bélát, a ki egész lelkével elmerült a témájába, az éjjeli szerkesztő türelmetlen szava rezzentette fel írásából.

— Hát mi lesz, Béla? Kész lesz-e már egyszer azzal a tárczával? Szeretném leadni. A szedők már félóra óta várnak kéziratra.

Barkos rágyújtott egy cigarettára és megnézte az óráját.

— Csak türelem! Tíz perez múlva meg lesz.

A szerkesztőség fölöttébb bőbeszédű és gonosznyelvű tagja, a ki sebtiben átfutotta időközben a Barkos asztalán heverő, sűrűn teleírott kutyanyelveket, évödni kezdett vele:

— Remélem, doktorkám, elégtételt szolgáltatasz a megsértett férfi becsületnek és megöli a csalárd asszonyságot.

Barkos mosolyogva felelt:

— Nagyon sajnálom, hogy nem egy gondolon kell lennem veled, de ez egyszer már csak így fog történi. Hát ha valami nagyon érdekel...

— Isten ments! Olyan nagyon nem.

— Mégis hogy igazad legyen, a csalárd asszonyság igenis, meg fog halni.

— Ezt vártam tőled barátom. Ime így érvényesül az orvos az irodalomban. Még itt is csak ölni tud!

A szerkesztőség esendes derűtléssel honorálja a gonosz megjegyzést a mely azonban Barkost csöppet sem hozza ki a flegmájából.

— Tíz perezet engedélyeztem magamnak a tárcza befejezésére. Ennyi idő alatt nem érek rá elmésemben befejezésen törni a fejemet. Most pedig eredj a pokolba, hadd irjam meg már azt a befejezést.

És kezibe veszi a tollat, hogy halálra szánva az asszonyt, a megsértett jogrendet helyreállítsa.

Ebben a pillanatban hosszú, türelmetlen csilingeléssel megszólal a telefon. Barkos lusta, vontatott orrhangon belebeszél a beszélőbe:

— Halló! Ki beszél?

Lihegő hangon, remegve felel egy női hang:

— Doktor ur? Maga? Jöjjön az Isten szerelmére kérem, jöjjön hamar! Borzasztó szerencsétlenség történt. Csak

A képviselőház ülése.

Budapest, február 5.

Darányi Ignác beterjesztette a ragadós tüdőlob kiirtására, Dániel Ernő br. a millennáris kiállítás költségeire vonatkozó javaslatokat és Sréter Alfréd bejelentette Reitter János mandátumának igazoltatását s azután folytatták a közegészségügyi vitát. Benyovszky gr., Buzáth, Major és Thaly Kálmán szoltak hozzá. Perczel Dezső belügyminiszter minden egyes megjegyzésre elannyira megnyugtató felvilágosítást adott, hogy az egész Ház egyhangulag szavazta meg az összes közegészségi tételket.

A csendőrséget Rakovszky István kifogástalannak tartja, de azért szól a tételnél, hogy a csendőrség választási szereplését kárhóztassa. Perczel Dezső belügyminiszter azon melegebben rámutatott ennek a vádnak az alaptalanságára. Példát mondhat, demonstráló példát erre. Egy képviselő már panaszkodott e miatt, a mire ő kérte az adatokat s azok alapján elrendelte a vizsgálatot. És mi az eredmény? Az, hogy az illető képviselő által megjelölt tanuk abszolút semmit sem tudtak a képviselő által fölpanaszolt vádakról.

Az élénk helyesléssel fogadott kijelentések után Gajáry Ödön Rakovszkynak arra a tanácsára reflektált, hogy a belügyminiszter az újságban olvasható panaszokra is rendeletekkel feleljen, mint az Ausztriában történik. Gajári egészen természetesen találja Rakovszky előszereztét az osztrák példák iránt, lévén maga a néppárt is osztrák példára készült valami. De épen a szabad állam szempontjából, a melynek nevében Rakovszky adta ezt a tanácsot, tiltakoznia kell ilyen jogsultságára a rendeletek kibocsátásának, mert épen az effajta rendeletek a legalkalmasabbak a szabadság veszélyeztetésére.

Zajos éljenzés hangzott fel, élénk derültséggel vegyesen, a találó ríposzton s aztán a Ház megszavazta a tételt.

A fővárosi rendőrség tételénél Radocza János hosszabb beszédben a fővárosi kérvényét pártolta a rendőrségi kvóta leszállítására s álláspontjából kifolyólag határozati javaslatot is adott be. Utána Pichler Győző szólott a fővárosi rendőrség ellen. A vitát holnap folytatják.

A „Zion“ betegsegélyző egyesület.

— Válasz a D. E. február hó 3-án megjelent vezércikkére. —

Előre bocsátom, hogy nem a fogadatlan prókátor szerepe adta a tollat a kezembe, hanem az emberi és hirlaprói kötelesség. Nem a megtámadott „Zion“ sérelme készítetett, hogy védelmére keljek, mert az nem szorult védelemre, hanem a sértett jogrend, mely ellen minden igaz embernek harezolni kell, nehogy az álpróféták megfujt tárogatói visszhangra találjanak.

Nem vagyok a Zionnal, se szolgálati, se „honores Causae“-féle tisztviselői viszonyban, hanem mint e nemes város egyik szerény polgára, éber figyelemmel kísérem mindama kulturális és emberbaráti intézmények működését, melyeknek hivatásuk az emberiség közmívelődésének és közjótékony céljának szolgálókat tenni.

A negéyzett és ál-jótékonságnak én is ellensége vagyok és annak nem egyszer adtam kifejezést. A helybeli Zion betegsegélyző egyesület működését keletkezése első percétől kísérem figyelemmel; és örömmel, meglepődéssel tapasztaltam, hogy ez egyesület tisztán humanitárius egyesület. De az nem is lehetne másképp. Debreczen nem Kutya-Bagos, polgársága eléggé intelligens elem, a mely elég érett ítélkező tehetséggel bír arra nézve, hogy elutasítsa magától a rosszat, a talmi jót, a negéyzett, pszeuda humanizmuson alapuló jótékony intézményeket és pártolja a tiszta jót, a hamisítatlan humánus institucziókat.

A „Zion“ oly auspiciumok közt kezdte meg működését, mely auspiciumok neki csak szép jövőt ígértek.

Élre oly tevékeny és lelkes ember került mint Stern József: felvirágoztatta az egyesületet. Midőn Stern József nagy- és

sokoldalú üzletágai készítették az egyesületétől visszalépni, a „Zion“ jó csillaga megint csak szerencsés választást tett Weisz Sándor személyében. Weisz Sándor ambícióval, lelkesedéssel, odaadással szolgálta az egyesületet, melynek tagjai évről-évre csak gyarapodtak.

Ki mondhatja, hogy a tagokat esalogatták? Ki állithatja, hogy a tagokat megpumpolták? Ki bizonyíthatja azt, hogy a tagokat becsapták? Végre ki teheti azt a merész állítást, hogy az egyesület nem szolgálja kitűzött célját?

Csak a félrevezetés, vagy a rosszakarat állithatja azt. Hogy az orvosainak 250—250 frt a fizetése, hát az bizony nem sok és én eme körülményt még arról sem akarom fedezetni, hogy annak dacára is 9 orvos pályázott a „Zion“-nál, hanem concedálok és azt illetékes helyen is tettem. Biz az nem fizetés!

Ámde tekintetbe kell venni azt, hogy az egyesületnek első és főtelevése, hogy meggyökeresdjék, hogy megszilárduljon. Mihelyt az egyesület alapja biztos, szilárd bázison nyugszik, bizonyára az orvosok első sorban lesznek azok, a kiknek a fizetését fölemelik.

Hogy az eljárónak, a ki 10—15 kilós táskájával reggeltől estig benyargalja a várost és ügybuzgalommal szolgálja az egyesületet — 300 frtnyi — tehát naponta 80 krnyi fizetést adnak — valaki rosszalja — hát erre csak az a megjegyzésem, hogy aki irigyli ezen eljárói állást, ám álljon helyébe.

Hogy az orvosok ellen itt-ott panaszt emelnek? Én Istenem! Szécsényi, Deák, Eötvös statusférjak — Semmelweis, Virehov, Billroth, Kováts, Mackenzi orvos kapacitások ellen nem emeltek-e panaszt? Van-e a debreczeni szép és tekintélyes orvosi karnak egyetlen egy tagja is, a kinek működését itt-ott a kritika tárgyává nem tették volna?

üljön a kocsi és jöjjön, a milyen gyorsan tud.

— Ez Marosiné hangja — konstataulta magában Barkos. Vajjon mi történhetett náluk?

Gyorsan magára vette a kabátját és esendesen odaszól az éjjeli szerkesztőnek:

— Halaszthatatlanul el kell távozzom egy félórásra. Bocsáss meg, visszajövök rögtön, a hogy végeztem és befejezem a tárczát. Valami nagy beteghez hivanak gondolom.

A szerkesztő beleegyezőleg bólintott és Barkos sietve távozott. A sarkon kocsi ült, hogy jókor érkezhessen még esetleg.

A kocsi után ráért tünődni azon hogy miért hívja az asszony olyan sürgősen? Csak nem tudta meg tán a szegény Marosi, hogy a felesége megcsalja őt egy színészszel? S ha úgy volna! Atkozott dolog, csak nem játszódik le most előtte az a tárczában megirt tragédia, a min az imént dolgozott.

— Az ördögbe is — mondta magában Barkos — ha olyan cinikus ember volnék, a milyennek a barátaim tartanak, most örülnöm kellene, ha úgy van a dolog, hogy épen kapóra kapom tárczámhoz a befejezést.

— És — füzte továbbra gondolatait Barkos — tegyük fel, hogy a férj csakugyan megtudott mindent. A dolog bizo-

nyára véres kenyértörésre került. Különből miért hivatnának engemet?

Nem ért rá tovább gondolkozni, mert megérkezett a Marosiék kapuja felé.

Az előszobáját maga Marosiné nyitotta ki előtte és a mikor belépett Barkos. göresös sirásba tört ki az asszony és egy pillanatig szólni sem tudott. El-elesukló hangon mondta aztán, hogy férje alig egy órával előbb öngyilkosságot követett el. A mellébe lött és most haldoklik. Egy óráig se él talán.

Barkos némán követte az asszonyt az ebédlőszobában át a kis szalonba, a hol Marosi Ádám az öngyilkosságot elkövette.

Az ebédlőben valaki eléje jött és kezét nyújtotta neki. Az Operett-színház tenoristája volt.

— Ah, ugy látszik, — dörmögte magában Bartos — jól sejtettem, hogy itt holmi olyanféle felfedezések történtek, a miknek jobb lett volna titokban maradniok.

És szegény Marosi Ádámnak igaza lehet, ha úgy találta, hogy hármuk között ő méltó leginkább a meghalásra. Hát minek is élne ezután tovább!...

— Asszonyom, — mondá az orvos, mikor az öngyilkost megvizsgálta — nekem itt már semmiféle dolgom nem lehet. Én csak konstataálhatom majd néhány perc múlva a szomorú tény.

Az asszony felsíró fájdalommal bo-

rult a kihülő testre. Valahonnan az átellenes házból zongorahang hallatszott a szobába. Valami pajkos kuplé volt.

A haldokló egy kissé felemelkedett s hűtlen asszonyának engesztelően nyújtotta oda a kezét:

— Nagyon szerettelek.

A színész ott állt némán az ablak felé fordulva, az asszony meg a haldokló ura előtt térdepelt és esókolta a bocsánatot nyújtó kezét.

Az orvos pedig esendesen lezárta a Marosi Ádám szemeit.

III.

Egy óra múlva Barkos már ott volt a szerkesztőségben és nagy sietséggel dolgozott a tárczája befejezésén. Arca sápadt volt és kezében reszketett a toll.

A tréfáskedvű kolléga pedig ugyan csak csodálkozva olvasta másnap az újságban a tárcza végét, hogy a szegény megcsalt férj nem ölte meg a hűtlen nejét és nem gyilkolta meg a csábítót sem, hanem — agyonlőtte önmagát, a hitvány asszonynak pedig — megbocsátott.

— Szép, szép, — mondta később Barkosnak, — de hát nincs benne igazság. Az életben nem szokott ez így történni.

Látnivaló azonban, hogy ez a befejezés valamiképpen az igazságot is megközelíti.

Bizony mondom, nem jó szolgálatot tett ezikkiró a közügynek, midőn ezt a humanus és derék együletet megtámadta. Ha tévedéseket lát az egyület beléletében — mert hát — *errare est humanum* — járjon el, mint az ügyes műtő orvos, a ki csak a sebes, fekélyes test részt operálja — figyelmeztesse az illetékes tényezőket, ha szívéen hordja a közjót, de ne nyuljon avatatlan kézzel az operatiohoz, mert elpusztíthatja az egészséges testet is.

Furesa időket élünk, ez is a fin de siecle egyik kórsága, hogy a midőn önzetlen a közjó szolgálatába állanak, a köszönet, a hála; gyanúsítás, megtámadtatás.

A lelkiismeret, még pedig a tiszta lelkiismeret azonban azon védpaizs, melyről a megtámadás eme nyilvesszői visszapattannak.

A Zion együleten sem fog nagy károkat okozni e támadó cikkek. A miért is ezen incidens ne lankaszsza az egyület élén állók buzgalmát, tevékenységét, hanem folytassák azt kettőzítettte egyszerűen. Az igaz hála, az elismerés, el nem marad. És ha elmarad? mert az ember gyarló teremtés ám — akkor találják önkéblükben a megnyugvás babérját, a mely ama öntudaton alapszik, hogy a jót, csak a jó kedvéért eselekedtem!

Kuthy Zsigmond.

Debreczen a mult hónapban.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

Debreczen, február 6.

A városházán tegnap a közigazgatási bizottság napja volt. Február havi rendes ülését tartotta gróf Degenfeld József főispán elnökle alatt. Legelőször is a szakelőadók olvasták fel mult hónapról szüvegezett jelentéseiket; azután különféle folyó ügyek kerültek tárgyalás alá.

A havi jelentéseket a következőkben ismertetjük.

A polgármester jelentése.

A rendőrség januárban 135 egyént tartóztatt le közülök tizenhárom lopásért; a többi rendőri kihágásért. Etlolonozott, a városról 45 férfit és 8 hölgyet; kényszerutlevéllel kiutasított 16 férfit és 3 nőt. Az elsőfoku iparhatóság 29 egyént látott el iparigazolvánnyal, a kik ezért 175 frt ipardíjat fizettek. Munkakönyvet 56 db.-ot adott ki. A katonaság létszáma volt 1234 közös-hadseregbeli 202 lóval, 884 honvéd 256 lóval.

Allami adó fejében előző évekről 15064 frt. folyó évről 3551 frt. 37 kr. késedelmi kamat 379 frt. 80 kr. folyt be; összesen 18995 frt. 85 kr. Befizettek még 137 frt. hadmentességi díjat, 315 frt. idegen adót, 11 frt. házalási adót, 188 frt. idegen illetéket, 277 frt. végrehajtási díjat, 65 frt. kamarai adót, 1 frt. 57 kr. járdaadót, 1135 frt. 28 kr. 6 1/2%-os pótdadót, 1325 frt. 88 kr. utadót, A községi bíróságnál 733 új panaszt adtak be.

Közegészségügy.

A január havi közegészségügyi állapotról dr. Sárvány Gyula t. főorvos nem valami örvendetes adatokkal számolhatott be. Mert ez a hónap rosszabb volt mint az előző, betegedések és halálozások nagyobb számmal fordulván elő; főként a legzöszervek hurutos és lobos bántalmi voltak gyakoriak.

A heveny ragályos betegségek közül a vörheny terjedt; az ellene való véde-

kezésre hirdetményben figyelmeztette a tanács a lakosságot. Az ohati pusztán a báránymilő három esetben lépett fel, egyszer halállal végződött. A vörheny 13, a ronesoló toroklob és torokgyik 3 halálozást okozott.

Született a város belső és külső területén 163 ev. ref. 37 róm. kath. 3 g. kath. 4 ág. ev. 16 izr. összesen 223 gyermek (112 fiu, 111 leány); ezer lakosra tehát évi átlagban 42.36% születés esik. A születettek közül 28 (12 1/2 százalék) volt törvénytelen. Halva született 11.

Meghalt 106 ev. ref., 28 r. kath., 1 gör. kath., 1 ág. ev., 13 izr. összesen 149 egyén (78 fi 71 nő.) A halálozási arány tehát 29 1/2%.

Házasságra lépett 26 pár ev. ref., 2 pár r. kath., 2 pár izr. és 9 pár vegyes vallásu jegyes.

A közkórházban jan. 1-én 180 beteg volt s január végén ez a szám 201-re emelkedett.

Árvaügyek.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint 1896 december végével gyámság alatt maradt 4643, gondnokság alatt 59. Ezekhez januárban jött 75 egyén, — töröltetett pedig 48. Tehát január végén gyámság és gondnokság alatt volt összesen 5729 egyén. Ezek közül készpénzzel bir 400, fekvő vagyonnal 1681, készpénzzel és fekvővagyonnal 43, vagyontalan árva 2602. Ez utóbbiak közül egyházak által segélyeztetik 393, a Theresianumban van 53 árva, a nőegyleti árvaházban 16, szüléknél, magánjóltevőknél van részint pedig mint eseléd szolgál 2150. Tanköteles volt 1010, kik közül iskolába nem járt 26. A szegedi árvák száma már 5-re apadt. A gyámpénztárban volt 854.32 frt készpénz, 180813.50 frt pénztérték, 378456.74 frt kamatozó kötvény, 84403.16 frt nem kamatozó kötvényt, 36809.45 frt értékpapír, 1495.46 frt értékű ékszer. A tartalékalap állása 7757.18 frt, letétben volt 52182.06 forint.

Az ülés egyéb tárgyai közül a következők érdemelnek főlemlítést:

Gyorsvonatot kérünk!

Mármarosvármegye felírott a kereskedelmiügyi miniszterhez, hogy Budapest-P. Ladány-Debreczen és Körösmező között gyorsvonati közlekedést is állítson be. Feliratát pártolás végett megküldötte a szintén érdekelt Debreczenhez is.

A közigazgatási bizottság Márk Endre initványára egyhangulag elhatározta, hogy a mozgalmat melegen pártolja és külön feliratban kérni fogja az anyyira nélkülözött gyorsvonatot.

Bizottságok kiegészítése.

Az ipartanácsba a közigazgatási bizottság maga részéről az 1897-dik évre rendes tagokul Mayer Emil gözmalmi igazgatót, Jóna Dániel lakatost, póttagokul pedig Stieber János cipészt és Szedlák József szabót választotta meg.

A kereskedelmi és iparkamara részéről az ipartanács rendes tagjai: Zádor Lajos kereskedő, Serly Ede órás, póttagjai Szentkirályi Tivadar kereskedő és Szikszay Lajos építész. Az ipartanács elnöke Bészter Károly tanácsnok; jegyzője dr. Boldizsár Kálmán tb. kapitány.

A városi közgyűlés által alakított közegészségügyi bizottságba titkos szavazással megválasztottak: Stahl Géza főmérnök, Berger Jenő építész és Mihailovics István gyógyszerész.

Megfelebbezett hitközségl választás.

A helybéli automon orthodox izraelita hitközség a mult hónap 24-én újra alakította a képviselőtestületet. Azonban a választással Weiszbaum Sámuel és több hitsorsosa nincsen megelégedve s ezért az ügyet a közigazgatási bizottság útján megfelebbez-

ték, a választás megsemmisítését és az előjáróság felfüggesztését kérvén. A felebbezők a választógyűlést szabályellenesnek mondják, mert a meghívón a képviselő-testület tagjainak választása nem volt jelezve és mert olyanok is szavaztak, a kiket ez a jog a kultusz adóval hátralékban lévén, meg nem illet. — Az elnököt pedig azzal vádolják, hogy csak azért rántotta elő a más ügyek intézésére hirdetett közgyűlésen a választást, mert ott saját párthivei többségben voltak. Az elnököt még erőszakoskodással is vádolják.

A közigazgatási bizottság a felebbezés tárgyában nem találta magát illetékesnek, hanem áttette azt további eljárás végett a tanácshoz.

*

Néhány csekélyebb érdekességgel biró tárgy elintézése után elnöklő főispán 5 órakor az ülést berekesztette.

Színház.

A kis lord.

— Életrkép 3 felvonásban. Irta: Burnette Hudgson. Először adták a debreczeni színpadon 1897. február 5-én. —

Majdnem üres ház előtt folyt le tegnap egy végtelenül bájos apróságok a bemutatója, amelynek fényes sikerét zsufolt ház közönségének kellett volna megállapítania és tapsolnia. A kis lord egy valóságos oázis a naturalizmus világában. Báj, üdeség, nemes érzelmek áradt a színpadról s a közönségnél lelkes visszhangra talált, bizonyítva, hogy a trágárkodás seha sem nyomhatja el az egészséges morális szellem felemelő hatását.

A kis lord átlátszóan világos és mégis érdekes meséje a következő: Dorincourt lord fia olyan házasságot kötött, amelyért nem csak ősei fordultak meg a sirjukban, hanem az atyja haragja is reáudult. A házasságból Cedric született, egy bájos, okos gyermek, akit anyja meleg szeretetre tanított. A tengerész halála után özvegye és Cedric Amerikából a lord kívánságára Angliába mennek, hol Cedric megnyeri az öreg lordot a maga és anyja számára.

A bemutató jó előadásban folyt le. A siker oroszlanrészre Halmy Margit, aki nagy hatással, bájos közvetlenséggel és szeretetreméltósággal játszotta a ezimszerepet. A kis subrette nem győzte hajtogatni magát a tapsoló közönség előtt, amely színreléptekor egy pompás virágkosárral lepte meg.

Szilágyi az öreg lordot valódi művészettel játszotta meg. Komjáthy né kis szerepében is előnyösen vált ki, Sziklay pompás alak volt.

A kar nem a zene, hanem a szíve színt énekelt, a szokétáncz gyatra volt, de azért a karzat megismételtette.

A darabot ma megismétlik.

* **Paraszthűség.** Than Gyula népszínművének holnap esti előadása iránt igen élénk érdeklődés nyilvánul. Az előadásban a drámai társulat elsőrendű erői vesznek részt.

* **Uj színigazgató.** Egy testestől, lelkestől derék magyar fiu, Kiss Pali ki már vagy 15 esztendő óta fujja a vidéki színezetnél — jelenleg nálunk — karban a tenort, ez év virágvasárnapjától kezdve egy új szintársulat vezetésének tenorját veszi át, a mennyiben — mint már irtuk is — szintársulatot szervez, melynek igazgatója lesz. A konzessziót már megis kapta erre, az országos színészegyesület tanácsának folyó hó 4-dikén tartott rendes havi ülésében. Az egyenes jellemű jó fiunak, kit kollegái mindig, mindenütt igaz szeretettel környeztek s komolyságért, jóaakarataért tisztelték, becsülték,

sok szerencsét kívánunk mi is vállalkozásához. Emelkedjék ki direktor társai közül is sikerben egy, mint hatalmas alakjával kiemelkedett kartársai közül. Működési helye a dunántul lesz. Erdeknek tartjuk megemlíteni, hogy ez alkalommal kapott színigazgatói koncepciót *Havi Lajos* is, kit Debreczenben szintén sokan ismernek. Itt volt színész, később a helyi vasutnál alkalmazva, mint ellenőr.

* **Schläger Antonia** hngversenye. Daczára a több helyen tartott társas összejövetelnek, melyek tegnap este a közönséget megosztották, elég nagyszámu és disztngvált publikum gyülekezett fel 8 órára az Arany-Bika vendéglő dísztermébe, hogy *Schläger Antonia* cs. és kir. kamaraénekesnő művészi énekében gyönyörködjenek. Amint a művésznő hatalmas, briliántoktól ragyogó alakja megjelent a podiumon és *Schirmann M.* zongoraművész kíséretében belekezdett a *Tannhäuser* egyik legszebb, „*Dich theuere Halle*” kezdetű áriájába, a közönség figyelmét úgy lebilincselte remek mezzo sopránjával, annak hatalmas ereje daczára finom modulálásával, egy szóval igaz művészetével, hogy az az utolsó akkordokig lekötve, élvezettel hallgatta. A „*Cid*” operából énekelt nagy áriában érvényesült legjobban gyönyörű hanganyaga a művésznőnek. Organuma magvas, mely olykor-olykor tombol, mint a vihar, majd pianoiban lágyan zeng, mint a fuvalom. Igen szépen, mesteri hanghordozással interpretálta Verdi „*Othello*”-jából az imát. A pianissimo, a crescendo és decrescendo művészileg váltakozott a remek énekben s a tomboló tapsviharra, mely követte az éneket, a művésznő hálásan pótolta meg több kedves dallal műsorát. *Schirmann* a legügyesebb énekkísérő művészek egyike. Saját szerzeményei közül előadott mazurkája méltán rászolgált a sűrű tapsra, melyet kapott érte. A művészi estély 10 órakor ért véget. Az élvezetes est szerzéséért *László Albert* könyvkereskedőt elismerés mellett köszönet is illeti.

A jövő heti műsor.

Vasárnap d. u.: *Grant kapitány gyermekei.*

Vasárnap este: *Paraszthűség.*

Hétfőn: *Nő emancipáció.*

Kedden: *Egy szegény ifjú története.*

Szerdán: *Fedora*, (az országos színi-szociális nyugdíj intézete javára.)

Csütörtökön: *Tiszt urak a zárdában.*

Pénteken: *A hírlapírók estélye.*

Szombaton: *A koldusdiák.*

Vasárnap délután: *A bányamester.*

Vasárnap este: *Tékozló.*

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „*Ötthon*”-a Keresk. akadémiá palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbírság szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11-12 óráig.

Famunkatanítás. kézügyesítő egyesület A főreáliskolai műhelyében d. u. 2-4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10-12-ig. Többi napokon d. e. 9-12-ig, d. u. 3-6-ig.

Időjárás.

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Február 6. --

— Változó felhőzet. — Hősiyleedés. — Száraz. —

— **Istenítiszteletek.** Holnap vasárnap, a debreczeni templomokban a következő istenítiszteletek lesznek: Az ev. ref. nagytöplomban *Mitrovics Gyula*, a kistöplomban *Könyves Tóth Kálmán*, a Kossuth-utcai töplomban *Szilágyi Imre* és az Ispotálytöplomban *Soltész Elemér* esküdt felügyelő. A róm. kath. töplomban reggel 7 órakor *Hammernyik Sándor*, 9 órakor dr. *Wolafka Nándor* püspök miséznek, mely után *Molnár Kálmán* tart szent beszédet és déli fél 12 órakor *Molnár Kálmán* mond misét. Délután 3 órakor a litániát *Kovács Márk*, a keresztény tanítást és a rózsafüzér ájtatosságát dr. *Wolafka Nándor* püspök tartja. Az ág. ev. töplomban délelőtt 10 órakor *Materny Lajos*, délután 3 órakor *Geisztlinger Pál* tart istenítiszteletet.

— **Ujabb ajánlat vízvezetési munkálataiokra.** A városi közgyűlés által elvben elfogadott vízvezeték előmunkálataira megindított tárgyalások részint a pályázók visszalépeése és csődalá jutása, részint a pályázók elfogadhatatlan föltételei miatt eredménytelenek lettek. E miatt a tanács megbizta *Körner Adolf* tanácsnokot, *Ábrahám László t. főügyészt*, *Stahl Géza* főmérnököt, hogy a szakértőül felkért *Vinnay Géza* kulturfőmérnökkel együtt az előmunkálatoknak oly módon való kereszttül vitelére nézve, hogy a város érdekei minden oldalról biztosítsanak, újabb javaslatot adjanak. Így áll ma a vízvezeték ügye, a midőn *Berdenick Győző* budapesti vállalkozó mérnök másodsor is ajánlkozik, a vízművek létesítése körül szerzett tapasztalataira, gyakorlatára hivatkozva, vízmű tervezésére és költségvetés készítésére. *Berdenick* díjazást munkájáért csak akkor követel, ha tervei és költségvetése a kormány vagy a város által szabadon választandó szakértő-forum által helyesnek, a kivitelre alkalmasoknak találtnak; ezen utólagos díjazásra is csak abban az esetben számít, ha nem ő bizatnék meg a vízmű építésével. Ezen kedvezőnek látszó ajánlata mellett kéri a várost, hogy az előmunkálatokra és tanulmányozásokra egy évi engedélyt adjon neki. Együttal kész a vízmű kiepítését is elvállalni akar a város költségén, akar concessió mellett saját rizikójára a lakosság által fizetendő mérsékelt vízhasználati díj szedhetéséért.

— **A tiszteletbeli címek használata.** Egy Temesvármegyében fölmerült eset alkalmából a belügyminiszter elrendelte, hogy a közigazgatási ágban a főispánok által kinevezett tiszteletbeli tisztviselők jogai és címei mindig az általános tisztújítás idejéig vannak érvényben s ha ekkor a főispán által új kinevezéssel meg nem újittatnak, önként megszűnnek.

— **A megyegyűlés előkészítése.** Hajdumegye állandó választmánya ma délelőtt 9 órakor gróf *Degenfeld József* főispán elnöke alatt ülést tartott, a melyen a vármegyei közgyűlés elé kerülő tárgyakat látták el határozati javaslatokkal.

— **V. H. Sz.** A mai napon a vidéki hírlapírók szövetsége pártoló tagjainak sorába *Bészler Károly* tanácsnok, *árvaszéki elnök* és dr. *Magoss György* tb. főügyész léptek be 3 évre s a tagsági díjat a pénztáros kezeihez lefizették.

— **Az utmester kinevezése.** Gr. *Degenfeld József* főispán ma a város mérnöki hivatalnál rendszerezett utmesterei állásra *Tóth Sándor* II-ik huszárezredbeli gyógyszerész ormmestert nevezte ki.

— **Istenítisztelet a községi szegényházban.** A szegényházi bizottság javaslatára közelebb az iránt kereste meg a városi tanács *Kiss Aron* püspököt, a debreczeni ref. lelkészi kar és a presbiterium elnökét, valamint dr. *Wolafka Nándor* r. kath. püspök-plébánost, hogy a városi szegényházban elhelyezett szegények lelki szükségéi kielégítése végett a szegényházban istenítiszteletek tartásáról gondoskodni sziveskedjenek. A tanács úgy óhajta, hogy ref. istenítisztelet mindig egymásután két vasárnap, r. kath. istenítisztelet pedig minden harmadik vasárnap tartassék. Reméljük, hogy magok az egyházi hatóságok is teljesen méltányolni fogják a városi tanács kegyes intenczióit és megtalálják a módot arra nézve, hogy a messze kin fekvő szegényház öreg lakói olykor-olykor a vallás vigasztalásában részesülhessenek.

— **Szédelgés.** Ezen a címen kötnyeleskedik bele a Debreczen a „*Szédelgés jótékonyasággal*” című vezércikkünkbe s vásári élecekkel ad tanácsokat munkatársaink megválogatására. Ez egészen fölösleges dolog volt, mert ha nem siet reánk rohanni, hanem bevárta volna a mai napot, láthatná, hogy mi az audiatur et altera pars elvénél fogva nemcsak a támadást, hanem a védelmet is kiadjuk, mert a közönség érdekén kívül semmi más érdek nem szolgálunk. A támadás okát különben abban látjuk, hogy a Debreczen választmányi tagja a *Zionnak* s *ezigány* módra dícséri a maga lovát.

— **Nem lesz felülvizsgálat.** Az e hó 10-ére a Pavillon laktanyába kitűzött katonai felülvizsgálat jelentkezés hiányában elmarad.

— **Véglegesítés.** A földmivélségügyi miniszter a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézethez beosztott *Sporzon Pál* ideiglenes minőségű m. kir. gazdasági tanintézeti rendes tanárt, az ugyanoda beosztott *Raab Kálmán* ideiglenes minőségű gazdasági tanintézeti intéző segédet, végre a debreczeni m. kir. földmivés iskolához beosztott *Fekete Pál* ideiglenes minőségű földmivésiskolai segédtanítót eddigi állomásaikon való meghagyás mellett véglegesítette.

— **Uj sajtóperek.** A *Zion* tegnap elhatározta, hogy a Debreczeni *Ellenőr* ellen sajtópert indít. Ugyancsak tegnap adta be a sajtópanasz *Mile Pál* hírlapíró ifj. *Gily Ede* szerkesztő ellen a Debreczeni Hírlapban megjelent *Zsurnalisztika* piszokja című közlemény miatt.

— **Pusztuló malomzugok.** A régi Debreczen maradványai azok a szűk síkátorok, a melyek már csak megfogyatkozott számban kötnek össze hajdani malom telkeken keresztül egyik utcát a másikkal. Mikor még nem voltak gőzmalomok és a széles sátorfedelű szárazmalomok arany korukat érték, gazdag czivisek 3-4-5 ilyen keringős malmot is építettek egy-egy bokorba. Ezekhez, a tulsó utcákról, hogy közelebb érje a közönség

keskeny sikátorokat nyitottak a szomszédok háza között. Ezeknek egy részét már régen egyik vagy másik szomszéd telkéhez esatolták és beépítették. Alig van már közülök egy-kettő szabadon, melyeken még keresztül járhatnak a rövidebb utat keresők. Számuk egyre fogy és ma holnap valamennyi eltűnik, vagy kisajátítások által széles kereszt utcát csinál belőlök a város. Egyike az efféle malomzugoknak kigyó-utcát köti össze Csapó-utcával. De most már erre is ki van mondva a halálos ítélet. Mert a tanács megengedte a 127. számú telek tulajdonosának, Bakos Jánosnak, hogy az eddig átjáróul szolgáló udvarát a Csapó-utca felől vezető zugnál elkerítettessen, az átjárás szolgálmi joga nem lévén udvarára betelekkönyvezze.

— **Uj honpolgárok.** Paczelt János, a jeles műkertész, akinek boltjában és üvegházaiban örök tavasz virul és Schagger Károly ezukrász a magyar állampolgári kötelekbe léptek s mindketten ma délbent tették le a honpolgári esküt Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester kezeibe. Legyenek hű és hasznos fiai ők és maradékaik új hazájuknak, mely mindenkit szeretettel ölel keblére, aki lelkébe vési a költő szavait:

Tied vagyok, tied hazám
E sziv, e lélek
Kit szeretnék, ha tégedet
Nem szeretnék.

— **A fillérestély.** Az ág. ev. fillérestély, mely ma folyik le a Bika dísztermében, az idény egyik legsikerültebb vigalmának ígérkezik.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk Gegesi Kiss Ernő m. kir. erdőgondnok három hónapos Miklós fia elhunyt. Temetése holnap délután 2 órakor lesz a Kispéterfia 751. számú hallottas háztól. Aludjék csendesen! A temetést Kernáts „Kegyélet” temetkezési intézete rendezi.

— **A debreczeni ügyvédi kamara** Kreuzer Mihály dr. (Szolnok.) Tóth Károly (Kunszentmárton) és Wigner Géza dr. (Mezőtur), ügyvédek a kamara az ügyvédi névjegyzékébe fölvette.

— **Olvasható dalok.** A ponyvairodalom híres terjesztőjének, Bagó Mártonnak (van-e, ki e nevet nem ismeri?) könyvnyomdájából egy verses zöngemény jelent meg, ilyen hangzatos czimvel: „Ezer éves jubileumi legújabb dalok és a szerelmes libapásztor leány dala” Nem olvastuk a verses nyomtatott papirost; de alighanem olyanfélét tartalmazott, melyek nem igen állottak összhangba se a millenniumi főszöveg közhangulattal, se az erkölcsi jó érzéssel. Mert hát a budapesti sajtóbiróság a tiltott könyvek közé sorozta Bagó Márton eme fizetkéljét s elrendelte bárhol található példányainak elkobzását. Azóta valami okkalmóddal megjavulhattak a millenniumi legújabb dalok és a szerelmes libapásztor leány dala: legalább a belügyminisztertől mai napon az a leirat érkezett a tanácshoz, hogy a sajtóbiróság multkor szigorú rendelkezést visszavonta. Most már tehát bátran lehet az érzékeny dalokat énekelni.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A debreczeni önálló állami anyakönyvi hivatalban január 1-től ma délig 270 születési, 97 kihirdetési, 57 esketési és 178 halálozási jegyzőkönyvet vettek fel az anyakönyvvezetők.

— **Meghívó.** A „Debreczeni Munkás Dalegylet” 1897. évi február hó 7-én, vasárnap d. u. 5 órakor tartja évi rendes közgyűlését az egyet helyiségében (N.-Csapó-utcai ipariskola, Barcsay-ház), melyre az alapító, pártoló és működő tagokat tisztelettel meghívja az Elnökség.

— **Az Iparoskör bálja** holnap (vasárnap) a „Bika” szálloda dísztermében tartatik s ezen kedélyes és fesztelen mulatságot minden évben oly szép közönség látogatja, hogy azt méltán a legsikerültebbek közé sorolhatjuk. Felhívjuk arra most is a mulatni vágyók figyelmét.

— **Áthelyezés.** Az Osztrák-magyar bank főtanácsa Véghe Jánost, a debreczeni bankfiók egyik közbeesülésben állott tisztviselőjét a pozsonyi fiókintézet főnökhelyettesévé nevezte ki.

— **A törvényszék munkarendje.** A debreczeni kir. törvényszék a jövő héten a következő ügyekben tartja meg a bünygyi végtárgyalást. — Február 8 dikán Hennel Sámuel és neje ellen orgazdasáért; Tóth Ferenc ellen magánlaksértésért. Február 10-én Kékessy Imre ellen hivatali sikkasztásért; id. Rácz László ellen szándékos emberölés büntetésért. — Február 11-én Vértési János ellen magánokirathamisításért. — Február 12-én Horizs Istvánné ellen lopásért, Groszmann Ignác ellen magánokirathamisításért, Lengyel Sándor ellen sikkasztásért, Laczkó Mihály ellen lopásért, Fekete Sándor ellen lopásért és Nagy Lajosné ellen lopásért.

— **Kiderült büntény.** Említettük már lapunkban, hogy Molnár János létai illetőségű földmivest a Szent-Anna-utczán a kövezeten eszméletlen állapotban találták a rendőrök, ahonnan a városházához, majd a közközházba vitték s ott meghalt koponyarepedés és a testen szenvedett egyéb súlyos sérülések következtében. A rendőrség a vizsgálat alatt rájött, hogy mi okozta Molnár halálát. A nap- és szél-utczák sarkán levő Mayer-féle koresmában borozgatott, ahol két, más társaságban levő embert békíteni igyekezett, mire azok közül az egyik, Szakál nevű, ki a dohánybevéltő hivatalnál mint bálmunkás van alkalmazva, a békéltető Molnárnak fordult s kilökte a koresmából. Az még nem volt elég, hogy a szegény hanyatt esett ki az utczára, ahol az épen ott levő kut kövébe vágta fejét, hanem ellenfele még össze is rugdosta. Molnár a sérülésekbe belehalt. Szakált már le is tartóztatták s a kir. törvényszék fogházába zárták.

— **A nőgyűlés gyűlése.** A debreczeni jótékony nőgyűlés vasárnap délután 3 órakor az árvaház üléstermében segélyezések és folyóügyek elintézése tárgyában ülést tart.

— **Elveszett aranyóra.** Pénteken délután 5 óra tájban a színháztól a főpiaczig — esetleg a főpiaczon — elveszett egy kettős fedelű női arany óra, kis rövid arany lánczozal, melyen arany lóhere függött. Az órának ismertető jele, hogy kerüléke apró szegletekre van köszörülve. A becsületes megtaláló kéri, hogy azt akár a rendőrséghez, akár a városháznál levő vásár felügyelőséghez adja be, hol igen tisztességes jutalomban részesül.

— **Rövid hírek.** Kolozsvárt szombaton éjjel a Karolina-kórház mellékhelyiségében tűz ütött ki s csak a telefonon, gyorsan előhívott segély mentette meg a kórházat a leégéstől. Sikula és Szöllös közt a napokban Dehelán Iszajt Vineszár Vaszil az országuton leütötte és kirabolta. Dehelán kábulásából magához jött és bejelentette a rablót. Chimay herceg és Ward Klára válópörében a hercegemő beismerése alapján a törvényszék kimondotta a választ; kötelezte a hercegnőt évi 75000 frank gyermek nevelési költség fizetésére. Az ítélet szerint a házasságtörő Rigó János nem veheti feleségül a hercegnőt. Brogyán községben a koresmából hazamenet Kozák István a patakba bukkott és belefut. Nagyváradon vasárnap reggel Szabó Sándor 18 éves szolgálja a padláson föl-

akasztotta magát. Félegyházán a napokban Várkonyi János honvéd tizedes ösmeretlen okból főbe lőtte magát. — Ásványon Epstein József 77 éves ember fölakasztotta magát. Pankotán vasárnap Konkoly Mátyásné fiatal parasztasszony gyufával megmérgezte magát és meghalt. Ref.-Kovács házán a napokban leégett a községi iskola. Kisperegen Molnár Sándor cigánybőgős Varga László primást tegnapelőtt éjjel oldalba szurta. A sebesült állapota életveszélyes. Zomborból a napokban eltűnt Krichner György téglavető és tegnapelőtt megfagyva találták a vasut mentén.

x **Tejgazdaság.** Minden gazda tapasztalja, hogy télen az istállóban való etetés folytán teheneknél úgy a tej jósága mint a tejelő-képesség csökken. Ezért nem mulasztjuk el a gazdálkodó urakat, a 40 év óta legjobb sikerrel használt Kwizda-féle korneuburgi marhatáp-porra — melyet Kwizda Ferenc János cs. és kir. osztrák és a román kir. udvari veterinar preparatum szállítója Korneuburgban készít — figyelmeztetni, mely elesegpótlék teheneknél a tejet javítja és a tejelő-képességet fokozza.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától.* —

A képviselőház ülése.

Budapest, február 6. A belügyminiszter Radoeza javaslatát elfogadta. A képviselő választásoknál Mocsy Sándor szólott, azután végeztek a költségvetéssel. Zichy indokolta a muzeumba beadandó könyvpéldányokról szóló javaslatát, a melyet Wlassits elfogadott, de a többség elvetett.

Szegyén elől a halálba.

Budapest, február 6. Krajnyak Zsuzsanna, egy amerikai munkás felesége itthon ikreket szült s szegyenét elpalástolandó, gyermekeit megfojtotta. A gyilkosság kitudódott, a bűnös asszony kutba ugrott s meghalt.

Sztrájk.

Budapest, február 6. Schönichen Hartmann hajógyárában 500 munkás sztrájkol. Béremelest és munkakönnyítést akarnak.

Sikkasztó postatiszt.

Budapest, február 6. Selmezbányán Schmidt Richárd 19 éves postatiszt sokat sikkasztva megszökött.

Elmaradt színházmegnyitás.

Budapest, február 6. Az ó-budai színház mára hirdetett megnyitását, a telefon összeköttetés hiányossága, a vasfüggöny es világitás ki nem próbálása miatt a hatóság megtiltotta.

Krétaí zavargások.

Budapest, február 6. Athenből jelentik: Kaneában a keresztyén városnegyedek nagy része lángokban áll, a tűz az érseki palotához és a görög iskolához közeledik. A keresztyén családok hadi hajókra menekülnek. Több embert agyon vertek. A halottak száma nagy. Hír szerint a muzulmánok megtámadták a francia matróczokat. A görög kamarában a miniszterelnök viharos tetszés közt jelentette ki, hogy Kaneába a görög alattvalók védelmére két hadihajót és három torpedót küld.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felölős szerkesztő: HJ. Gily Ede.

231.

Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulat
örleményeinek
ÁRJEJYZÉKE
saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű	15.80
B. " " apró szemű	15.—
0. Királyliszt	15.—
1. Lángliszt kivonat	14.40
2. Elsőrendű zsemlyeliszt	13.80
3. Zsemlyeliszt	13.20
4. Elsőrendű kenyérliszt	12.60
5. Közép kenyérliszt	12.—
6. Kenyérliszt	11.40
7. Barna kenyérliszt	9.60
8. Takarmányliszt	7.—
11. Finom korpa zsákkal	3.60
11. " " zsák nélkül	3.40
12. Durva korpa zsákkal	3.60
12. " " zsák nélkül	3.40
Csirke buza zsák nélkül	3.—
A zsákok súlytartalma teljsulyt tiszta súlynak véve.	
A. B. 0—6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 "
11. 12.	50 "
Debreczen, 1897. február 6.	132—2—1

Árverési hirdetés.

A „Debreczeni Termény- és Áru raktár részvénytársaság“ megkeresésére, a társaságnál 956. tételszám alatti beraktározott „Shuttleworth“-féle 8406. számú 8-as locomobil **1897. évi február hó 8-án d. u. 3 órakor** a társaság telepén megtartandó nyilvános árverésen közbejöttömmel el fog adatni.

Vevő köteles a vételárat készpénzben azonnal kifizetni s az árut azonnal átvenni.

Miről értesitem a venni szándékozókat, akik az árut a nevezett telepen előre is megtekinthetik.

Kelt Debreczenben, 1897. január hó 25-én.

Paksy Imre.

kir. közjegyző.

119—1—1

Dentist

Fritsch Rezső Vilmos

fogművész.

Debreczen, Széchenyi-utca

1769. szám.

Készít a természeteseket tökéletesen pótló

műfogakat

tartós, czélszerű és igen szép kivitelben

rágásra tényleg használhatóan.

olcsóbban mint bárhol,

1 évi írott jótállás mellett.

121—2—2

Kiadó

kényelmes nagy lakás

minden mellékkeliséggel és kerttel

1897. Május 1-re

Czegléd- (Kossuth)- utca elején.

Felvilágosítást ad szerkesztőségünk.

97—0—8

A Nagyerdő alatt, még a sétakertben szőlőtelepítésre igen alkalmas

3 holdnyi pusztta terület

ELADÓ.

Értekezhetni: Budaházy Albertnél

Kádas-utca 1880. sz. a.

102—10—8

Meghívó.

A debreczeni kölcsönös-segélyezőegylet mint szövetkezet
1897. évi február hó 21-én délelőtt 10 órakor
a városháza nagy-tanácstermében

XIII. évi

rendes közgyűlését

fogja megtartani, melyre az egylet tagjai ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg és számadások valamint a felszámoló VIII-ik, vagyis az 1891-iki évtársulat vagyón-mérlegének előterjesztése.
3. A VIII-ik, vagyis az 1891-iki évtársulat felszámoló bizottságának jelentése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése és annak alapján az igazgatóság, a felszámoló-bizottság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. A IX-ik vagyis 1892-iki évtársulat felszámolásához 5 felszámoló-bizottsági tag megválasztása.
6. 3 felügyelő-bizottsági tag és 3 póttag választása.
7. Az igazgatóság kiegészítése u. m. 5 kilépő és egy elhalt igazgatósági tag helyének betöltése.
8. Esetleges indítványok (melyek a közgyűlés előtt 14 nappal az igazgatóságnál beadattak).

Jegyzet: Az évi mérleg és számadások kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal, az egylet helyiségében (Kossuth-utca Zádor Lajos ur házában) minden egyleti tag által a hivatalos órákban átvehetők.

Kivonat az alapszabályokból. 28. §. A közgyűlésen az egylet minden tagja, minden betét után egy szavazattal bír, de tíz szavazatnál többet senkisésem gyakorolhat, a szavazat érvényességéhez a betéti könyvecske felmutatása szükséges.

A torlódás elkerülése czéljából, a szövetkezet előzőleg szavazati jogosítványokat állít ki, melyek az egyleti helyiségben a jogosított tagok által február hó 15—19-ig átveendőek. Ugyanakkor az esetleges írásbeli meghatalmazások is bemutatandók. Minden egyleti tag csak egy megbízást válthat magára, a megbízás csak tíz szavazatra jogosíthat.

Kelt Debreczenben, az 1897. évi január hó 25-én tartott igazgatósági ülésből.

Simonffy Imre

kir. tan., egyleti elnök.

Vadon Sándor

jogtanácsos, egyl. jegyző.

Meghívás.

Az Alföldi Takarékpénztár Részvény-Társulat
Debreczenben.

XXIV-ik évi rendes közgyűlését

1897. év február hó 14-én, délelőtti 10 órakor,
saját iroda helyiségében tartja meg, melyre a részvényesek
tisztelettel meghivatnak.

Az igazgatóság jelentése az intézet irodájában **1897. február hó 1-től**
az érdekeltek által megtekinthető.

Tanácskozás tárgyai:

1. Igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A zárszámítás betérjesztése és a nyereség felosztása iránti intézkedés.
4. Két igazgatósági tag választása.

131—1—1

Az igazgatóság.

Jelzálogkölcson

vidéki földbirtokokra

4%-ra;

40-50 évi vagy
rövidebb tartamu
törlesztésre.

Drágább kölcsönök kicseré-
lése (konvertálása) gyorsan esz-
közöltetik 133-2-1

Menczer J. H.

ügynökségi irodája által
Budapest, VIII. Vas-utca 7.

Valamennyi könyvkereskedők által meg-
rendelhető a díjjal kitüntetett s 28. kiadásban
megjelent dr. Müller tanár által írt füzet a

*savart ideg- és sexualis
bajokról.*

Postán küldik szét 60 kr. (bélyegeken is) elő-
leges bekioldése ellenében.

Curt Röber, Braunschweig.

110-52-3

Nincs többé szükség vegyi festészetre.

Mindenki festhet minden színben és árnyalat-
ban ruhát és fehérneműt

15 perc alatt.

Korszakalkotó találmány 500% megtakarítással.

**Maypole
Soap**

angol festő-szappan,

legújabb találmány házi festésre,
fest minden színben és árnyalat-
ban. Tizenöt perc alatt mindenki
egy kevés forró vízzel és ezzel az
angol festő-szappannal ruhát,
blúzt, függönyt, zsebkendőt,
selyem- és cérna-kezttyűt, inget,
harisnyát, gallért, selyem-szőve-
teket, szalagot, csipkét, atlaszt,
bársonyt, strucc-tollat, hánacs-kalá-
pokát stb. megfesthet. A festés
színtartó és nem fakul. Minden
ruhát ujja és modernné varázsol.
Méregmentes és a szövetet nem
rontja. Egy darab 40 kr. (fekete
50 kr.) és ezzel egy női blouze
megfesthető. Minden darabhoz
használati utasítás van mellékelve

Szabadalmazott az
egész világon.

The Maypole Company Limited, London.

Vezérügynöksége: Budapest, Bálvány-utca 5. sz.
Főraktár:

Mértey Testvérek-nél,

Budapest, Váci-körut 20. szám.

Debreczenben kapható: **Benyáts
Emilnél.**

114-28-1

Kiadó lakás.

A Placz-utca 1827-ik számú háznál
az első emeleti

lakosztály

(a központi kávéház felett)

1897. május 1-től

bérbeadó.

Bővebb felvilágosítás **Áron Miksa**
irodájában, Placz-u. 1714. 128-3-3

140.000

**cser és vastégla
eladó.**

Értekezhetni **Nagymester-utca**
1331. szám alatt. 135-1-1

A „Sz. Dávid István“-féle

vendéglői helyiség

a város központján

kiadó.

Értekezhetni felöle **Huszár Károlylyal,**
Széchenyi-u. 1806.

113-3-3

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, Keresk. Akad. épületében,

a nagytemplom mellett,

eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Bicikli részek legolcsóbban
csak nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat
műszerész műhelyemben pontosan mérsé-
kelt árak mellett készítek.

Varrógépek, kerékpárok, írógépek,
orvosi műszerek, fog furógép, villanygépeket, mű-
lábakat és mindenféle teshordó készülékeket mérték
után készítek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés! Az első egyedül álló varrógép-
és kerékpár műszerész javító
műhelye törvényes iparral egye-
dül Debreczenben.

Legjobb fénymázak a világon!

Ki lábbelieit szép fényesen és tartósan akarja, vegyen **csakis**

Fernolendt-fénymázat.

Világos lábbelieknek csak

Fernolendt természetes bőr-crème való.

Fernolendt-fémtisztító keucze, fehér

szelenczben. — „Vörös szalagok“ törv. védjeggyel; — dara-
bokban is: „Vörös haraugok“ törvényes védjeggyel, a legjobb
tisztítószer fém és üvegtárgyaknak.

Gyári raktár **Bécsben, I., Schulerstrasse 21.**

Mindenütt kapható.

A számos értéktelen utánzatok miatt **St. Fernolendt**

kérem jól figyelni nevemre
és a törv. védjegyre.

98-52-6

